

Eduskunnan vastaus hallituksen esitykseen laiksi kansaneläkelaisissa säädettyjen eläkkeiden ja avustusten sitomisesta elinkustannuksiin annetun lain 1 a §:n muuttamisesta sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Eduskunnalle on annettu hallituksen esitys n:o 141/1998 vp laiksi kansaneläkelaisissa säädettyjen eläkkeiden ja avustusten sitomisesta elinkustannuksiin annetun lain 1 a §:n muuttamisesta sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi. Eduskunnalle on sosiaali- ja terveysvaliokunta antanut asiasta mietintönsä n:o 25/1998 vp.

Eduskunta edellyttää hallituksen huolehti-

van siitä, että pikaisesti selvitetään niiden henkilöiden määrä, joiden työeläkettä on vähennetty pohjaosan määrällä.

Eduskunta edellyttää, että hallitus valtion taloudellisen tilanteen sen salliessa esittää lainmuutoksen, jolla kansaneläkkeen pohjaosan leikkaaminen pysäytetään.

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

kansaneläkelaisissa säädettyjen eläkkeiden ja avustusten sitomisesta elinkustannuksiin annetun lain 1 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään kansaneläkelaisissa säädettyjen eläkkeiden ja avustusten sitomisesta elinkustannuksiin 8 päivänä kesäkuuta 1956 annetun lain (348/1956) 1 a §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1496/1995, uusi 2 momentti seuraavasti:

1 a §

Elinkustannusten muutosta laskettaessa ei oteta huomioon 1 momentissa tarkoitetuissa etuuksissa vuoden 1994 lokakuusta vuoden 1997 lokakuuhun tapahtunutta elinkustannusten nousua.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1999.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Laki

kansaneläkelain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan kansaneläkelain muuttamisesta 18 päivänä joulukuuta 1995 annetun lain (1491/1995) voimaantulosäännöksen 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 980/1996, seuraavasti:

Ennen tämän lain voimaantuloa alkanut pohjaosa ja lisäosa maksetaan lain voimaan tullessa voimassa olleen lain mukaisena. Jos eläkkeeseen ei kuulu lisäosaa, pohjaosan täysi määrä on 2 316 markkaa vuodessa 1 päivästä tammikuuta 1996 tai siitä ajankohdasta, josta lisäosa lakkaa. Tätä eläkkeen määrää pienennetään 20 prosenttia 1 päivästä helmikuuta 1997 ja 1 päivästä helmikuuta 1998. Eläkettä pienennetään edelleen 17,3 prosenttia 1 päivästä tammikuuta 1999, 20 prosenttia 1 päivästä tammikuuta 2000 ja 1 päivästä tammikuuta 2001 sekä 2,7 prosenttia 1 päivästä tammikuuta 2002. Valtioneuvosto voi alentaa edellä mainittua vähennystä sellaisilla eläkkeensaajilla, joilla arvioitun kokonaiseläkkeen nettomäärä pienenee sen vuoksi, että työntekijäin eläkelain 9 §:n ja kansaneläkkeiden ja avustusten sitomisesta elinkustannuksiin annetun lain perusteella määrätyt indeksikorotukset yhteensä jäävät pienemmiksi kuin tässä momentissa tarkoitettun kansaneläkkeen vuotuinen vähennyksen määrä. Vastaavasti valtioneuvosto voi korottaa kyseistä vähennystä. Prosentti

määrä lasketaan vuosien 1997 ja 1998 helmikuun alussa sekä sen jälkeen kunkin vuoden alussa edellä sanotusta 2 316 markasta ottaen huomioon kansaneläkkeiden indeksisidonnaisuus. Edellä mainitulla tavalla menetellään myös, kun ennen tämän lain voimaantuloa alkanutta määrääjäksi myönnettyä eläkettä jatketaan tai työttömyyseläke muutetaan työkyvyttömyyseläkkeeksi taikka työttömyys- tai työkyvyttömyyseläke muutetaan vanhuuseläkkeeksi. Pohjaosan muuttamisesta tämän voimaantulosäännöksen mukaiseksi 1 päivästä tammikuuta 1996 alkaen annetaan kirjallinen päätös vain pyynnöstä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1999.

Tässä laissa säädetyt markkamäärät vastaavat kansaneläkeindeksiä sitä pistelukua, jonka mukaan vuoden 1981 maaliskuussa maksettavina olevien kansaneläkkeiden suuruus on laskettu.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Laki

kansaneläkelain 26 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään 8 päivänä kesäkuuta 1956 annetun kansaneläkelain (347/1956) 26 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laissa 986/1988, 1491/1995 ja 979/1996, uusi 3 a kohta seuraavasti:

26 §

Kansaneläkettä määrättäessä otetaan huomioon henkilön jatkuvasti saama:

3 a) tapaturmavakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain (625/1991) mukainen tapaturmaeläke ja elinkorko sekä liikennevakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain (626/1991) mukainen ansionmenetyksen korvaus ja työkyvyttömyyseläke;

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1999.

Lakia sovelletaan niissä tapauksissa, joissa 26 §:n 1 momentin 3 a kohdassa tarkoitettu etuus alkaa 1 päivänä tammikuuta 1999 tai sen jälkeen.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Laki

eläkkeensaajien asumistukilain 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 28 päivänä heinäkuuta 1978 annetun eläkkeensaajien asumistukilain (591/1978) 6 §:n 2 momentin johdantokappale sekä 5, 10 ja 12 kohta, sellaisina kuin ne ovat, 6 §:n 2 momentin johdantokappale laissa 112/1982, 5 kohta laissa 1488/1995, 10 kohta laissa 985/1994 ja 12 kohta laissa 981/1996, seuraavasti:

6 §

Vuosituloksi ei kuitenkaan lueta (*etuoikeutetut tulot*):

5) työ- tai ansiokyvyn palauttamiseksi tai parantamiseksi annettavan kuntoutuksen tai koulutuksen ajalta maksettavaa etuutta lukuun ottamatta työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa tarkoitettun lain tai eläkesäännön tai eläkeohjesäännön mukaista kuntoutustukea ja tapaturmavakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain (625/1991) mukaista päivärahaa, tapaturmaeläkettä ja elinkorkoa sekä liikennevakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain (626/1991) mukaista ansionmenetyksen korvausta ja työkyvyttömyyseläkettä;

10) sosiaalihuoltolain 27 b §:ssä tarkoitettuun omaishoitoa koskevaan sopimukseen perustuvaa hoitopalkkiota;

12) 2, 3, 4, 4 a ja 5—11 kohdassa etuoikeutetuiksi tuloiksi säädettyjä etuuksia

vastaavia ulkomailta maksettavia etuuksia.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1999.

Tämän lain 6 §:n 2 momentin 5 kohdassa tarkoitettu tapaturmavakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain ja liikennevakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain mukainen etuus luetaan tuloksi tämän lain mukaisesti, jos etuus alkaa 1 päivänä tammikuuta 1999 tai sen jälkeen.

Jos henkilö saa asumistukea tämän lain tullessa voimaan, lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain (1128/1996) mukainen lasten kotihoidon tuki ja työvoimapolitiisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain (763/1990) mukainen etuus otetaan tulona huomioon, kun asumistuki muusta syystä tarkistetaan 8 §:n perusteella tämän lain tultua voimaan.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Laki

perhe-eläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 17 päivänä tammikuuta 1969 annetun perhe-eläkelain (38/1969) 15 b §:n 3 momentin johdantokappale, 9, 10 ja 12 kohta sekä 30 §:n 1 momentin 4 ja 5 kohta, sellaisina kuin ne ovat, 15 b §:n 3 momentin johdantokappale ja 9 kohta laissa 1489/1995, 10 kohta laissa 982/1994 ja 12 kohta laissa 982/1996, 30 §:n 1 momentin 4 kohta laissa 104/1990 ja 5 kohta laissa 1550/1993, sekä

lisätään 28 §:ään, sellaisena kuin se on mainituissa laissa 104/1990 ja laissa 947/1992, uusi 4 momentti, sekä 30 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on mainituissa laeissa 104/1990 ja 1550/1993 sekä laissa 982/1996, uusi 6 ja 7 kohta seuraavasti:

15 b §

Vuosituloksi ei kuitenkaan lueta (*etuoi-
keutetut tulot*):

9) työ- tai ansiokyvyn palauttamiseksi tai parantamiseksi annettavan kuntoutuksen tai koulutuksen ajalta maksettavaa etuutta lukuun ottamatta työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa tarkoitettun lain tai eläkesäännön tai eläkeohjesäännön mukaista kuntoutustukea ja tapaturmavakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain (625/1991) mukaista päivärahaa, tapaturmaeläkettä ja elinkorkoa sekä liikennevakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain (626/1991) mukaista ansionmenetyksen korvausta ja työkyvyttömyyseläkettä;

10) lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain (1128/1996) mukaista lasten kotihoidon tuen hoitolisää;

12) ulkomailta maksettavaa eläkettä ja korvausta, jos Suomea sitovista kansainvälisistä sopimuksista niin johtuu, sekä 2—5, 7—9 ja 11 kohdassa etuoikeutetuiksi tuloiksi säädettyjä etuuksia vastaavia ulkomailta maksettavia etuuksia.

28 §

Lapseneläkkeen perusmäärää ja täydennysmäärää ei makseta, jos niiden yhteismäärä olisi pienempi kuin 15 markkaa kuukaudessa.

30 §

Leskeneläkkeen täydennysmäärä määräytyy 15 b, 15 d ja 15 f §:n mukaan. Eläkkeensaajan työtulosta otetaan kuitenkin vuosituloa määrättäessä huomioon vain 60 prosenttia. Työtuloksi katsotaan palkkatulo sekä se osa liike- ja ammattitulosta tai maataloudesta taikka muusta ansiotoiminnasta saadusta tulosta, jota on pidettävä kohtuullisena korvauksena edellä tarkoitettussa ansiotoiminnassa suoritetusta työstä. Työtuloksi katsotaan myös

4) työmarkkinatuesta annetun lain (1542/1993) mukainen työmarkkinatuki;

5) työkyvyttömyyden perusteella maksettava päiväraha tai tähän rinnastettava vuodelta tai sitä lyhyemmältä ajalta maksettava muu ansionmenetyksen korvaus kuin tapaturmavakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain mukainen päiväraha tai liikennevakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain mukainen ansionmenetyksen korvaus;

6) työvoimapolitiisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain (763/1990) mukainen etuus sekä muu ansioiden menetystä korvaava koulutusajalta maksettava etuus; sekä

7) lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain mukainen kotihoidon tuen hoitoraha ja osittainen hoitoraha, yksityisen hoidon tuen hoitoraha ja hoitolisä sekä kunnalliset lisät.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1999.

Tämän lain 15 b §:n 3 momentin 9 kohdassa tarkoitettu tapaturmavakuutuslain pe-

rusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain ja liikennevakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain mukainen etuus luetaan tuloksi tämän lain mukaisesti, jos etuus alkaa 1 päivänä tammikuuta 1999 tai sen jälkeen.

Jos lapsi saa eläkettä tämän lain tullessa voimaan, 28 §:n 4 momenttia sovelletaan, kun eläke muusta syystä tarkistetaan seuraavan kerran lain tultua voimaan.

Jos henkilö saa leskeneläkkeen täydennysmäärää tämän lain tullessa voimaan, lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain mukainen lasten kotihoidon

tuki ja työvoimapoliittisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain mukainen etuus otetaan tulona huomioon, kun täydennysmäärää muusta syystä tarkistetaan perhe-eläkelain 17 §:n perusteella tämän lain tultua voimaan.

Tässä laissa säädetty markkamäärä vastaa kansaneläkeindeksiä sitä pistelukua, jonka mukaan vuoden 1981 maaliskuussa maksettavina olevien kansaneläkkeiden suuruus on laskettu.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Laki

lapsen hoitotuesta annetun lain 2 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään lapsen hoitotuesta 4 päivänä heinäkuuta 1969 annetun lain (444/1969) 2 a §:ään, sellaisena kuin se on laissa 550/1993, uusi 2 momentti seuraavasti:

2 a §

Hoitotukea ei makseta, jos sen määrä olisi pienempi kuin 22 markkaa kuukaudessa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1999.

Jos lapsi saa hoitotukea tämän lain

tullessa voimaan, 2 a §:n 2 momenttia sovelletaan, kun hoitotuki muusta syystä tarkistetaan seuraavan kerran lain tultua voimaan.

Tässä laissa säädetty markkamäärä vastaa kansaneläkeindeksiä sitä pistelukua, jonka mukaan vuoden 1986 tammikuussa maksettavina olevien kansaneläkkeiden suuruus on laskettu.

Laki

vammaistukilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 5 päivänä helmikuuta 1988 annetun vammaistukilain (124/1988) 8 §, sellaisena kuin se on laissa 985/1996, sekä

lisätään lakiin uusi 2 a § seuraavasti:

2 a §

Suomessa asuvalla Suomen kansalaisella on oikeus vammaistukeen, jos hän on 16 vuotta täytettyään asunut Suomessa vähintään kolmen vuoden ajan. Henkilöllä, joka ei ole Suomen kansalainen, on oikeus vammaistukeen, jos hän on 16 vuotta täytettyään välittömästi ennen etuuden alkamista asunut Suomessa yhdenjaksoisesti vähintään viisi vuotta.

Henkilöllä on kuitenkin 1 momentissa säädetyn kolmen tai viiden vuoden asumisvaatimuksen estämättä oikeus vammaistukeen, jos hänen sairautensa on alkanut tai hänen vammansa on syntynyt hänen asuessaan Suomessa ja ennen kuin on kulunut viisi vuotta siitä, kun hän on täyttänyt 16 vuotta,

tai jos hän on 16 vuotta täyttäessään saanut lapsen hoitotuesta annetun lain (444/1969) mukaista hoitotukea.

8 §

Jollei tässä laissa toisin säädetä, noudetaan soveltuvin osin lisäksi, mitä kansaneläkelain 1 d, 35—39, 39 b, 40, 42, 43, 44—46, 67, 69 ja 75 §:ssä, 79 §:n 1 ja 4 momentissa sekä 80—83, 83 a, 84—86, 88 ja 88 a §:ssä sekä kansaneläkelaisissa säädettyjen eläkkeiden ja avustusten sitomisesta elinkustannuksiin annetussa laissa (348/1956) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammiukuuta 1999.

Helsingissä 1 päivänä joulukuuta 1998
